

τοῦ ἀτμοῦ, ὅτι ὁ ἠλεκτρισμός μετὰ πολλὰ ἔτη θὰ τεθῆ
ἐν καθημερινῇ χρήσει, τοιαύτη, ὥστε θὰ ἀντικαταστήσῃ
τέλεον τὸν ἀτμὸν καὶ θὰ δεσπόσῃ μόνος ἐπὶ τοῦ θα-
λασσοῦ κράτους τοῦ Ἐνοσίχθονος.

I. X ΒΛΑΣΣΗΣ

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μικροῦ

ΙΩΑΝΝΟΥ Α. ΣΟΥΛΗ

Χθὲς ἔτι, ἄγγελος μαγείας,
Ἄκτινας πέριξ διαχέων,
Χαρᾶς ἐπλήρου οὐρανιας
Τὸν οἶκον ἀγαθῶν γονέων.

Καὶ νῦν συμπαίκτην μάτην πάλιν
Ὁ ἀδελφός του τὸν φωνάζει·
Ἐκεῖνος, φεῦ, εἰς τὴν ἀγκάλην
Ἵπνου ἀτέρμονος ῥογχάζει!

Κάλυξ ζωῆς, πρὶν ἢ ἀνθήσῃ
Εἰς γάστραν μνήματος ἐτάφη·
Πρὶν ἢ εἰς τὸν οὐδὸν πατήσῃ
Τοῦ κόσμου, ὄπισθεν ἐστράφη.

Μόλις τοῦ βίου του ἡ λύκη
Εἰς τὸν ὀρίζοντα ἐφάνη,
Μυστηριώδης θεία Δίκη,
Εἶπέ, πρὸς τί νὰ ἀποθάνῃ;

Τίς οἶδεν! Αἰνίγμα ὁ βίος,
Ὁ θάνατος γριφώδης μᾶλλον,
Καὶ πρὸ τοῦ κόσμου αἰωνίως
Ὁ νοῦς ἐξίσταται ἀσχάλλων.

Καὶ ὁ θνητὸς φέρει τὸ βῆμα,
Ὡς ἐν ὀνείρῳ ἀνηγμένος,
Ἄπὸ τοῦ λίκνου εἰς τὸ μνήμα
Κ' εἰς ἑαυτὸν ἀκόμη ξένος! . . .

II

Καλλίτερον πρὶν ἢ ἀρθῆ τοῦ κόσμου ἡ αὐλαία,
Καὶ τὴν ἀγνείαν τῆς ψυχῆς ἡ πέτρα ἐκμυζήσῃ,
Πρὶν πλήξωσι θεάματα τὸ βλέμμα φρικαλέα
Καὶ κλαύσῃ, εἶνε εὐτυχῆς εἰάν τις τελευτήσῃ!

Ἄν ἦνε μάγος ἡ ζωὴ τῆς πρώτης ἡλικίας,
Ὅτε τὸ πᾶν προσμειδιᾷ μὲ ῥόδα ἐσπαρμένον,
Τί μαγικώτερον, εἰμὴ ἐντὸς τῆς εὐτυχίας
Νὰ κοιμηθῆς, τὸν σαρκασμὸν τῆς πείρας μὴ προσμένων;

Ὅταν τοῦ βίου ἡ αὐγὴ παρέλθῃ, ἡ μαγεία
διὰ παντὸς ἀπόλλυται· δὲν μειδιῶσι πάλιν
Ἐλπίδες χρυσοπτέρυγοι· δὲν χαίρει ἡ καρδιά,
Τῶν τεφρωθέντων πόθων τῆς θρηνοῦσα τὴν αἰθάλην.

Ἄν βλέπῃ τῷμμα τοῦ παιδὸς τὸ σύμπαν καταυγάζον,
Ἄνευ σπιλάδος, ἀγαθὸν καὶ πάροχον ἐλπίδων,
Ὁ χρόνος αὐριον, στυγνῶς πᾶσαν χαρὰν σαρκάζων,
Θὰ δείξῃ καὶ τὸν ἥλιον κατὰμεστον κηλίδων! . . .

Κοιμήσου ὕπνον νήδυμον, ὦ ἰλαρὸν παιδίον·
Ἐπάνω τῶν ὀνείρων σου τῶν παιδικῶν κοιμήσου,
Πρὶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν πικρῶν τοῦ βίου μαρτυρῶν
Καταρασθῆ τὴν ὕπαρξιν ἢ ἄδολος ψυχὴ σου!

Καὶ ἂν δὲν θάλπῃ ὡς μητρός τοῦ τάφου ἡ ἀγκάλη,
Ἐνθα, παιδίον, ἐπεσε, κάλυξ ζωῆς ἀκόμα,
Ἐκεῖ ἐπάνω εὐσομος ἡ ὕπαρξις σου θάλλει,
Εὐδαίμων εἰς τοῦ οὐρανοῦ τὸ γαλανόχρουν δῶμα!

Ἄλλ' ἴδε· ἀποτίνουσι βαρέως οἱ γονεῖς σου
Τὴν εὐτυχὴ γαλήνην σου εἰς δάκρυα καὶ στόνους.
Ἰσαγγελον, χάριν αὐτῶν εἰς τὸν Θεὸν δεήσου
Εἰς τὸν μικρὸν σου ἀδελφὸν κἂν νὰ χαρίζῃ χρόνους!

A. ΜΑΥΡΕΙΔΙΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΥΠΑΝΔΡΟΥΣ.

ΤΑ ΧΡΕΗ

Ἄγαπητόν μοι τέκνον.

Ἐπιστολή σου μὲ ἐτάραξεν. Εἶσαι πολὺ νέα ἀκόμη
πολὺ καλὴ καὶ πολὺ ἐλεήμων· ἐγὼ ἔσχον τὸ δυστύ-
χημα ἢ τὸ εὐτύχημα νὰ γηράσω. Εἶδον, παρετήρησα,
συνέκρινα, καὶ αὕτη ἡ πέτρα ἦν ἀποκτᾶ τις ἐνίοτε εἰς
τὰς δαπάνας του, μὲ καθιστᾶ ἤττον ἀφελῆ καὶ καλὴν
σοῦ. Δὲν ἤξεύρω, μικρά μου Μαργαρίτα, πῶς νὰ συμμε-
τάσχω εἰς τὴν δυστυχίαν σου, ἦν διὰ τῆς ἐπιστολῆς σου
μοὶ κάμνεις γνωστήν.

Οἰκτεῖρεις τὴν τύχην τῆς ἐξαδέλφης σου Μαγδαλη-
νῆς, ἣτις ἔχει χρέη, ἅτινα ἀδυνατεῖ νὰ πληρώσῃ, ἔχουσα
σύζυγον δίκαιον μὲν ἀλλ' αὐστηρὸν ὡς διδάσκαλον scho-
λείου, εἰς ὃν δὲν τολμᾷ νὰ ἀποταθῆ διὰ νὰ ζητήσῃ χρή-
ματα. Ἡ περίστασις εἶναι δυσάρεστος, βεβαίως, ἀλλ' ἄς
ζητήσωμεν τίς ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ δίκαιον. Ὁ σύζυγος
τῆς Μαγδαληνῆς τῆ ἀποποιεῖται ἀνάλογον χρηματικὸν
ποσὸν ἀρκετὸν διὰ τοὺς ἐτησίους ἱματισμοὺς τῆς ἀνα-
λόγως τῶν σχέσεών της καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεώς της;
Δὲν ἔχει κατ' ἔτος φορέματα, πῖλους, ἐπανωφόρια, πάν-
τοτε τοῦ τελευταίου συρμοῦ, τῆς ἐφημέρου ταύτης μα-
ταιότητος; Ναι, τὸ ὁμολογεῖς. Ὅλα αὐτὰ λοιπὸν, ἅτινα
ἐν τῇ νεότητί μου ἀπεκάλουν ὑπερβολικὰ καὶ περιττὰ
δὲν ἤρκουν εἰς τὴν φίλην σου; Ὁ σύζυγός της τῆ δίδει
ἐκεῖνο ὅπερ ἐπαρκεῖ διὰ τινὰ ἐνδυμασίαν κομψήν καὶ
ἀφελῆ, αὕτη θέλει περιπλέον. Αὕτη θέλει φορέματα καὶ
πῖλους ἐξερχομένους ἀπὸ τὰ μεγάλα καταστήματα, ἅτινα
πληρόνονται πολὺ ἀκριβὰ διὰ τὴν κατασκευὴν ταύτην·
ἀλλ' ἰδοὺ τοῦτο φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ τάδε καταστή-
ματος, θὰ εἶπῃ αὕτη· φεῦ! ὅμως πόσον ἀκριβὰ τῆ ἐστοί-

χισεν ἢ σφραγίς αὐτῆ, ἣν οἱ εἰδήμονες μόνον δύνανται νὰ θαυμάσωσι καὶ νὰ ἐννοήσωσι; Ὁ πῖλος θὰ τῆ ἐστοίχιζε 35 φράγκα εἰς κοινήν μοδίσταν, καὶ ἤδη ἐπλήρωσεν αὐτῆ 90 φράγκα εἰς τὰς ὀνομαστάς, καὶ ὅμως εἶναι ὁ αὐτὸς πῖλος, τὰ αὐτὰ πτερά, τὰ αὐτὰ ἰσπανικά τρίχαπτα, οἱ αὐτοὶ ἐκ χόνδρων στολισμοί! Αὐτὸ δὲ τοῦτο συμβαίνει εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς ἐνδυμασίας τῆς.

Οὕτως αἱ μεγάλαι αὐται δαπάναι τοῦ στολισμοῦ τῆς, κατὰ μικρὸν ἔθεσαν τὰς βάσεις τῶν μεγάλων χρεῶν τῆς, ἅτινα ἤδη καθίστανται εἰς ἄκρον δεινὰ καὶ ὀχληρὰ.

Εἷς γάμος τελευταῖον ἐπήνεγκε σπουδαίαν ὑψωσιν τῶν χρεῶν τῆς· παρήγγειλε δύο ἢ τρία φορέματα νέα, χωρὶς νὰ σκεφθῆ τὴν μεγάλην δαπάνην των, . . . καὶ ἰδοὺ ἡ δυστυχῆς Μαγδαληνὴ ὀφείλει περὶ τὰς τέσσαρας χιλιάδας φράγκων. Θλίβεται, δὲν κοιμᾶται πλέον, σοὶ ἐμπιστεύεται τὰς λύπας τῆς, καὶ σὺ ἀγαπητὴ φίλη, μοῦ ζητεῖς τὸ ἀντιφάρμακον; Δὲν θὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ παρελθόν, οὔτε θὰ ἐπαναλάβω ὅτι ἦτο τόσον εὐκολὸν εἰς τὴν ἐξαδέλφην σου νὰ μὴ κάμη χρέη. Τὰ κατηραμένα τὰ χρέη ἅτινα ἔχουν ὡς μητέρα τὴν ματαιότητα, καὶ ὡς τέκνα τὴν δολιότητα, τὴν ἀπάτην, τὸ ψεῦδος εἰς πᾶσαν στιγμὴν. Ἐλπίζω ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ, κατὰ τὰς λυπηρὰς ἀγρυπνίας τῆς, ἠδυνήθη νὰ τὰ μελετήσῃ καθ' ἑαυτήν, ὡς καὶ τὰς ἐκφρασθείσας παρ' ἐμοῦ ἀληθείας, διὰ τὸ μέλλον· ἀλλὰ διὰ τὸ ἐνεστώως οὐδὲν ἄλλο σκέπτομαι ἢ ἐντελεῖ ἐξομολόγησιν εἰς τὸν σύζυγον. Θὰ τὴν ἐπιπλήξῃ, δὲν ἀμφιβάλλω, θὰ θορυβήσῃ ἴσως, δὲν θὰ ἔχῃ εἰς τὸ ἔξῃς τόσῃν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν σύζυγόν του, θὰ ἐπαγρυπνῆ διὰ βλέμματος αὐστηροτέρου εἰς τὰς πράξεις καὶ τὰς δαπάνας τῆς, τί νὰ κάμη διὰ τοῦτο; Νὰ ὑποταχθῆ, νὰ ἐπανορθώσῃ καὶ νὰ ἐπανακτήσῃ διὰ διαγωγῆς εὐγενεστέρας καὶ σωφρονεστέρας, τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὸ φίλτρον τοῦ συζύγου τῆς ὅστις δὲν εἶναι, ὡς λέγουσιν, οὔτε ἄνευ καρδίας οὔτε ἄνευ πνεύματος. Συμβούλευσον τὴν ἠθικὴν ταύτην μετάνοιαν εἰς τὴν Μαγδαληνὴν, καὶ θὰ τὴν σώσῃς. ὦ! ἂς ἐμπιστευθῆ εἰς τὸν σύζυγόν τῆς καὶ ἂς δυσπιστῆ εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῆς, καὶ τὸ πᾶν θέλει διορθωθῆ.

Ὅσον διὰ τὰ μέσα τῆς σωτηρίας ἂ μοὶ προτείνῃς, ἀληθῶς, Μαργαρίτα, εἶναι ἀκατόρθωτα. Δάνεια παρὰ φίλων! παρὰ τραπεζῖτου! Μήπως οὗτοι θὰ ἐδάνειζον ἄνευ ἐγγυήσεως, ἄνευ τέκου ἄγαν αἰσχροκερδοῦς; ἢ τέλος πάντων, ἂς τὸ εἶπω, ἄνευ βδελυρᾶς ἀμοιβῆς; Τὸ ἄλλο μέσον μὲ ἔκαμε νὰ μειδιάσω. Μοὶ στέλλεις μικρὸν τόμον χειρόγραφον, εἶναι στίχοι τῆς Μαγδαληνῆς, καὶ μὲ ἐρωτᾷς ἂν ἠδύνατό τις νὰ τοὺς πωλήσῃ εἰς τινα ἐκδότην πολὺ ἀκριβὰ, εἰς τρόπον νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ μέγα τοῦτο ἔλλειμμα. Ἄ! ἀγαπητόν μοι τέκνον, δὲν γνωρίζεις τὴν τύχην τῶν στίχων. Φεῦ! τίς πληρόνει τοὺς στίχους; Οὐχ ἦττον ὅμως ἀνκάμηνη ἀκόμη στίχους ἢ Μαγδαληνὴ, θὰ ἦναι ἀπαύγασμα τῶν ὀρέξεών τῆς εἰς τὰ τοῦ στολισμοῦ. Ἄς στιχοιργήσῃ δέ, κατ' ἐμέ, τὴν ἐξομολόγησιν τῆς! ὦ τοῦτο θὰ ἐγγίσῃ ἴσως τὴν καρδίαν τοῦ συζύγου τῆς, καὶ εἶθε διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, μὴ ἐπαναρχίσῃ πλέον.

ΥΠΕΡΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Τὰ πάντα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ αὐτὸ τὸ ἐξωτερικόν, μαρτυροῦσι τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων ζώντων πλασμάτων· ἴσταται ὄρθιος, καὶ ὑψιτενῆς καὶ ἐπιβάλλων τὸ ἦθος· ἡ κεφαλὴ του εἶναι πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐστραμμένη καὶ παριστᾷ ὄψιν ὑπερήφανον, φέρουσαν τὸν τύπον τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτοῦ. Ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του εἶναι ἐζωγραφημένη ἢ εἰκὼν τῆς ψυχῆς· διαφαίνεται δὲ τὸ ἔξοχον τῆς φύσεώς του διὰ τῶν ὑλικῶν ὀργάνων, καὶ διὰ πυρὸς θεοῦ ζωογονεῖ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου του· ἡ μεγαλοπρεπῆς συμπεριφορά του, τὸ στερεὸν καὶ εὐτολμόν του βᾶδισμα ἐμφαίνουν τὴν εὐγένειάν του καὶ τὸν βαθμὸν μόνον διὰ τῶν ἐσχάτων ἄκρων του ἄπτεται τῆς γῆς, καὶ μόνον μακρόθεν τὴν βλέπει, καὶ φαίνεται ὡς μὴ καταδεχόμενος αὐτήν. Οἱ βραχίονες τῶ εἶναι δεδομένοι, ὄχι ἵνα τῶ χρησιμεύωσιν ὡς στυλοὶ ὑποβαστάζοντες τὸν ὄγκον τοῦ σώματός του· ἡ χεὶρ του δὲν πρέπει νὰ πατῆ τὴν γῆν, διότι θὰ ἔχανεν οὕτω διὰ τῆς διηνεκοῦς τριβῆς τὴν λεπτότητα τῆς ἀφῆς, τῆς ὁποίας εἶναι τὸ κυριῶδες ὄργανον· ὁ βραχίον καὶ ἡ χεὶρ ἐπλάσθησαν πρὸς χρήσεις εὐγενεστέρας, πρὸς ἐκτέλεισιν τῶν προσαγῶν τῆς θελήσεως, πρὸς σύλληψιν τῶν ἀπεχόντων πραγμάτων, πρὸς ἐναγκαλισμὸν καὶ κράτησιν τῶν ἀρεστῶν καὶ πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν ἄλλων αἰσθήσεων.

Ὅτε εἶναι ἡσυχος ἢ ψυχὴ, ὅλα τὰ μέρη τοῦ προσώπου διάκεινται ἐν καταστάσει ἀναπαύσεως· ἡ ἀναλογία των, ἢ ἀρμονία, τὸ σύνολον δηλοῖ τὴν ἀρμονίαν τῶν στοχασμῶν καὶ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἐνδόμυχον γαλήνην· ἀλλ' ὅτε ἡ ψυχὴ εἶναι τεταραγμένη, ἢ ἀνθρωπίνῃ μορφῇ καθίσταται ζωσα εἰκὼν, ἐπὶ τῆς ὁποίας τὰ πάθη χαρακτηρίζονται μετὰ τόσης λεπτότητος, ὄσης καὶ ἐνεργείας· ἐκάστη κίνησις τῆς ψυχῆς ἐκφράζεται διὰ μιᾶς ἀλλοιώσεως, ἐκάστη πράξις δι' ἑνὸς χαρακτῆρος. Ἡ ἐπὶ τῆς μορφῆς ζωηρὰ καὶ ἄμεσος ἐντύπωσις, προλαμβάνουσα καὶ τὴν θέλησιν αὐτήν, φανερόνει τὰ ἡμέτερα διανοήματα, καὶ διὰ παθητικῶν σημείων ἀποδίδει εἰς τὰ ἔξω τὰς εἰκόνας τῶν μυστικῶν ἡμῶν διαταράξεων.

Πρὸ πάντων ἐντὸς τῶν ὀμμάτων αὐταὶ ζωγραφοῦνται καὶ γνωρίζονται. Τὸ ὄμμα ἀνήκει εἰς τὴν ψυχὴν· αὐτὸ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ὄργανον φαίνεται σχετιζόμενον μετ' αὐτῆς καὶ μετέχον παντὸς κινήματός τῆς· ἐκδηλοῖ τὰ τρικυμιωδέστατα τῶν παθῶν καὶ τὰς σφοδροτάτας τῶν συγκινήσεων, καθὼς καὶ τὰς ἠδίστας τῶν παθήσεων καὶ τὰ τρυφερώτατα τῶν αἰσθημάτων· ἐκφράζει αὐτὰ ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ δυνάμει καὶ ἐν ὅλῃ τῇ καθαρότητι, πιστῶς ὡς γεννῶνται· τὰ μεταδίδει δὲ διὰ ταχίστων νευμάτων, βαλλόντων εἰς ἄλλην ψυχὴν τὸ πῦρ, τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν εἰκόνα ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξεπορεύθησαν. Ὁ ὀφθαλμὸς δέχεται καὶ συγχρόνως ἀντανεκλᾷ τὸ φῶς τοῦ στοχασμοῦ καὶ τὴν θερμότητα τοῦ αἰσθήματος. Τὸ ὄμμα εἶναι ἔννοια τοῦ πνεύματος καὶ γλῶσσα τῆς διανοίας.